

توان فنی تلسکوپ رصدخانه ملی ایران بیش از پنج برابر بهتر از آن چیزی است که اسناد ما می‌گوید باید باشد

ما اولش که شروع می‌کنیم، از ماه و مشتری را شروع می‌کنیم که فقط تنظیمات اولیه انجام دهیم. از چیزهایی که خیلی پرنور هستند شروع کردیم، بعدش رفتیم سراغ چیزهایی که یک مقدار کم نورتر هستند و سعی کردیم ببینیم که این دوردست را چطور می‌بیند. اگر تلسکوپ این کار را دارد درست انجام می‌دهد، یعنی هر چیز دورتر از این را هم درست انجام خواهد داد و تردیدی در آن وجود ندارد. یادتان باشد که اولین نور، برای کار مهندسی گرفته می‌شود. یعنی ما داریم تلاش می‌کنیم که ببینیم از نظر فنی وضع تلسکوپ چی است. نه اینکه مثلاً ببینیم ستاره‌زایی مثلاً در آن کهکشان چه شکلی دارد. آن را بعداً انجام خواهیم داد و آن کار منجمان ما است. کاری که ما می‌کنیم این است که ما می‌آییم به حساب، پهنای این لکه را که یک ستاره است، اندازه‌گیری می‌کنیم. کوچک‌ترین مقداری که

اجازه می‌دهد این تلسکوپ ببیند، ۶۵ صدم ثانیه قوسی است. حالا ثانیه قوسی یعنی یک درجه را تقسیم بر سه هزار و ششصد بکنیم. اگر ما بزرگتر از این می‌دیدیم این لکه را، یعنی که احتمالاً اپتیک تلسکوپ ما از نظر فنی یک اشکالی احتمالاً دارد. ولی وقتی چیزی که می‌بینیم آن مقداری است که جوآن‌جا اصلاً اجازه دیدنش را به ما می‌دهد، این اطمینان را به ما می‌دهد که پشت این به اصطلاح جو همه چیز درست است. یعنی اپتیک درست است، مکانیک درست است، کنترل درست است. یک کارهای اندازه گیری زیادی می‌کنیم مثل اینکه تلسکوپ در چه زمانی می‌تواند این هدف را روی خودش نگه دارد و گم نکند. گم که نمی‌کند هیچ وقت، جابجا نشود. مثلاً ویژگی تلسکوپ ما این بود که ما در ده دقیقه، پنج ثانیه قوسی اجازه جابجا شدن به این بدهیم. اگر هر مقداری زیر آن قابل قبول بود، الان زیر یک ثانیه قوسی است. یعنی بیش از پنج برابر بهتر از آن چیزی که اسناد ما می‌گوید باید باشد. اولش هم قصد نداشتیم این را هم اعلام کنیم. دوست داشتیم چند ماه هم اجازه دهیم، کار علمی را هم بکنیم، یک به اصطلاح تصاویر برجسته‌تر و دقیق‌تری نشان بدهیم. ولی وقتی دیدیم کار آن قدر تر و تمیز از آب درآمد، دیگر اطمینان داشتیم کارمان درست است و سریع، (سریع که نه یک مقدار ملاحظه شرایط را کردیم و بعدش) اعلام کردیم. چون اگر اعلام نمی‌کردیم و یکی از رقبا اول این نور را می‌گرفتند، برایمان قشنگ نبود. یعنی اصلاً قشنگ نبود که ما یک کاری را که کردیم اعلام نکنیم. چیز زیبایی نبود. آن روز من توضیح دادم که مثلاً تلسکوپ‌های دیگر چه تصاویری گرفتند. این را توضیح دادم، اما خیلی از خبرنگاران نفهمیدند و تیتراهای بسیار اشتباه زدند. من گفتم که اگر تلسکوپ فضایی هابل را برداریم بیابوریم این ور، روی زمین بگذاریم، و تصویرش را با این تصویری که ما گرفتیم مقایسه کنیم، این‌ها با هم تطابق دارد. تصویری که منتشر کردیم، یکی از دانشجوهای سابق ما این مقایسه را انجام

”

هنوز کارمان تمام نشده یعنی همچنان باید با چراغ خاموش و بی‌سر و صدا برویم جلو و هر جایی هم که باعث افتخار کشور و باعث امید به دانشگاهی ما هست و تحریک آن‌ها، شما این کار را باید انجام بدهید.

